

RUIMTEWEER

Ruimteweer

Die term “ruimteweer” het betrekking op die veranderlike toestande op die son en in die ruimte wat die tegnologie wat ons op die aarde gebruik, kan beïnvloed.

Ruimteweer kan elektromagnetiese velde veroorsaak wat uiterste strome in kables kan opwek wat kraglyne kan ontwig en selfs wydverspreide kragonderbrekings kan veroorsaak. Strawwe ruimteweer lei ook tot die ontstaan van sonenergiedeeltjies, wat skade kan veroorsaak aan satelliete wat vir kommersiële kommunikasie, globale posisionering, intelligensie-insameling en weervoorspelling gebruik word.

Ruimteweergebeurtenisse kan ook 'n uitwerking op die aarde se atmosfeer hê en veranderinge in die ionosfeer meebring wat radiokommunikasie en GPS-seine kan beïnvloed. Die son is die vernaamste bron van ruimteweer.

Sonvlamme is uitbarstings van energie vanaf die son se oppervlak wat hoë vlakke van uitstraling en elektromagnetiese energie kan vrystel.

Koronale massa-uitstortings is massiewe uitbarstings van plasma en magnetiese velde vanaf die son wat geomagnetiese storms kan veroorsaak wanneer dit met die aarde se magnetiese veld bots.

Geomagnetiese storms kan ontwigting van kragnetwerke, kommunikasiestelsels en navigasietoerusting veroorsaak.

Ruimteweerverwante kragonderbrekings kan die volgende veroorsaak:

- Verlies van water- en afvalwaterspreidingstelsels.
- Verlies van bederfbare voedsel en medikasie.
- Verlies van verwarming/lugversorging- en elektriese verligtingstelsels.
- Verlies van rekenaarsstelsels, telefoonstelsels en kommunikasiestelsels (insluitende ontwigting van lugdiensvlugte, satellietnetwerke en GPS-dienste).
- Verlies van openbare vervoerstelsels.
- Verlies van brandstofverspreidingstelsels en brandstofpypleidings.
- Verlies van alle elektriese stelsels wat nie rugsteunkrag het nie.

Tref NOU voorsorg

Stel 'n noodpakket saam.

Stel 'n gesinskommunikasieplan saam.

Kom meer te wete oor voorbereiding vir kragonderbrekings.

Let daarop dat die meeste medisyne wat verkoel moet word, etlike ure lank in 'n toe yskas gehou

kan word sonder probleme. Vra jou dokter of apteker as jy onseker is oor jou medikasie. Hou jou motor se brandstof ten minste halfvol. Vulstasies gebruik elektrisiteit vir hulle pompe.

Weet waar die ontkoppelhefboom van jou motorhuis se elektriese deur en die hekoopmaker is en hoe om dit te gebruik.

Hou ekstra batterye of eksterne laaiers gereed om jou foon, skootrekenaar en ander klein elektroniese toestelle te laai in die geval van 'n kragonderbreking. Hou 'n foonlaaier in jou motor.

Oorlewing TYDENS

Hou jou elektrisiteitsgebruik so laag as moontlik, wat kragmaatskappye kan help om die instelling van beurtkrag te vermy wanneer die kragnetwerk onder druk is.

Ontkoppel elektriese toestelle.

Gebruik die telefoon net wanneer dit absoluut noodsaaklik is. Hou foonlyne oop vir nooddienspersoneel gedurende noodsituasies.

Oorlewing DAARNA

Gooi onveilige kos weg.

Raak ontslae van enige kos wat twee uur of langer aan 'n temperatuur van 4 °C of hoër blootgestel was, of wat 'n ongewone reuk, kleur of tekstuur het. As jy twyfel, gooi dit weg!

Moet nooit kos proe of op voorkoms of reuk reken om te bepaal of dit veilig is nie. Party kossoorte lyk en ruik dalk reg, maar as dit te lank by kamertemperatuur was, kan bakterieë wat voedselgedraagde siektes veroorsaak, vinnig begin groei. Sekere tipes bakterieë produseer toksiene wat nie vernietig kan word deur dit te kook nie.

Jy kan voedsel weer vries in die vrieskas as die voedsel kouer as 4 °C is en daar yskristalle daarop is.

Meet die voedsel se temperatuur met 'n voedseltermometer as jy nie seker is of dit koud genoeg is nie.

